

**Notulen Algemene Vergadering
van Aandeelhouders van
Koninklijke KPN N.V.**

15 april 2004

Notulen van het verhandelde in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Koninklijke KPN N.V., gevestigd te Den Haag, gehouden op donderdag 15 april 2004 om 14.30 uur in het KPN Telehouse, La Guardiaweg 5 te Amsterdam.

Voorzitter: drs. A.H.J. Risseeuw, voorzitter van de Raad van Commissarissen.

Secretaris: mr. G.W.Ch. Visser, notaris te Amsterdam.

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent om circa 14.30 uur de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom.

Alvorens over te gaan tot de gebruikelijke procedure tijdens algemene ledenvergaderingen, memoreert de voorzitter de moeilijke omstandigheden waarin de vennootschap zich in oktober 2001 bevond. In die maand werd de heer Scheepbouwer tijdens een bijzondere algemene ledenvergadering benoemd als de nieuwe bestuursvoorzitter van Koninklijke KPN N.V. ("KPN"). Gezien de zeer ongunstige en welhaast uitzichtloze positie waarin KPN zich destijds bevond, vond deze benoeming plaats in een sfeer van verbittering. De voorzitter geeft aan dat het bedrijf inmiddels in economisch opzicht is hersteld. Het streven om een voorstel tot uitkering van dividend te kunnen doen, is uitgekomen, hetgeen volgens de voorzitter een grote, symbolische stap in de goede richting betekent.

Na deze korte inleidende woorden deelt de voorzitter mede dat hij op grond van artikel 42 lid 1 van de statuten van KPN de vergadering zal voorzitten en hij wijst de heer mr. G.W.Ch. Visser, notaris te Amsterdam aan als secretaris van de vergadering (de "secretaris"). De voorzitter geeft aan dat, in overeenstemming met de Nederlandse Corporate Governance Code, de concept notulen gedurende drie maanden op de website van KPN geplaatst zullen worden voor commentaar. De voorzitter verwacht dat begin juli de concept notulen op de website gepubliceerd zullen worden. Na deze periode zullen de notulen in overeenstemming met artikel 43 lid 1 van de statuten door de voorzitter en de secretaris worden vastgesteld. De vastgestelde notulen zullen eveneens op de website van KPN worden geplaatst.

De voorzitter constateert dat alle leden van de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur ter vergadering aanwezig zijn met inbegrip van de heer M. Bischoff, die tijdens de vorige algemene ledenvergadering niet aanwezig kon zijn bij diens benoeming tot commissaris. De voorzitter deelt mede dat voor de eerste maal ook de accountant officieel de vergadering zal bijwonen.

De voorzitter geeft aan dat KPN aan het verzoek van de aandeelhouders om elektronisch stem uit te brengen met behulp van stemkastjes, is tegemoet gekomen. Tijdens deze algemene vergadering zal deze wijze van stemmen aan de aandeelhouders van KPN worden geïntroduceerd. Hij legt uit dat aan de stemgerechtigden een stemkastje is uitgereikt. De secretaris zal het gebruik van deze kastjes later in de vergadering toelichten. Ook zal de secretaris een controlerende functie vervullen bij de stemprocedure.

De voorzitter deelt vervolgens mede dat de vergadering tijdig is bijeengeroepen door middel van op 25 maart 2004 verschenen advertenties in een aantal binnen- en buitenlandse dagbla-

den. Bij de oproeping is vermeld dat de volledige agenda met toelichting op de voorgeschreven wijze ter inzage is gelegd en verkrijgbaar is gesteld. De voorzitter constateert vervolgens dat aan alle vereisten voor het bijeenroepen van de vergadering is voldaan, zodat rechtsgeldig besluiten genomen kunnen worden over alle punten die op de agenda zijn vermeld.

Later in de vergadering deelt de voorzitter mede dat 325 geregistreerde stemgerechtigde bezoekers ter vergadering aanwezig zijn, tezamen bevoegd tot het uitbrengen van 1.086.401.620 stemmen, zijnde 43,6% van het geplaatste aandelenkapitaal.

De voorzitter gaat over naar agendapunt 2. Hij geeft het woord aan de heer A.J. Scheepbouwer.

2. Verslag van de Raad van Bestuur over boekjaar 2003

De heer Scheepbouwer geeft aan dat deze jaarvergadering afwijkt van voorafgaande vergaderingen van KPN. Hij stelt dat deze vergadering voor hem persoonlijk bijzonder kan worden genoemd aangezien dit de eerste vergadering is waarbij de omstandigheden en resultaten van KPN normaal zijn. Hij geeft aan dat dit de afgelopen twee jaren beduidend anders is geweest: KPN kampte met een aanzienlijke schuldenlast en een zeer lage aandelenkoers waarbij een faillissement ternauwernood kon worden afgewend.

De heer Scheepbouwer geeft aan dat hij de kans dat KPN wederom winstgevend zou worden, altijd reëel aanwezig heeft geacht en toont zich dankbaar jegens de aandeelhouders dat zij hem de vrijheid en gelegenheid hebben gegeven om deze winstgevendheid daadwerkelijk te realiseren. Een jaar geleden leed KPN een record verlies van EUR 9,5 miljard terwijl de onderneming dit jaar een gezonde winst heeft behaald. Ten opzichte van het voorafgaande jaar is de stemming dan ook aanzienlijk optimistischer. Wel tempert de heer Scheepbouwer dit optimisme enigszins door op te merken dat een dynamisch bedrijf als KPN altijd risico's loopt, met name in de concurrentieverhoudingen en in de sfeer van de technologie. Hij geeft aan dat hij deze risico's beheersbaar acht en niet uitzonderlijk. Hij stelt verheugd te zijn over het feit dat KPN opnieuw winstgevend is en in rustiger vaarwater is gekomen. Hij spreekt de hoop uit dat de aandeelhouders KPN ook nu zullen steunen opdat de onderneming haar ambities kan verwezenlijken.

Aan de hand van een Power Point-presentatie brengt de heer Scheepbouwer verslag uit over het boekjaar 2003 (Bijlage).

Hij stelt dat de doelstellingen over het jaar 2003 zijn verwezenlijkt. Hij geeft aan dat breedband zeer succesvol is gebleken en noemt breedband de kurk waar de toekomst van telecombedrijven met name op drijft. KPN heeft 430.000 nieuwe ADSL klanten geworven, een groei van zo'n 150%. Ook is succes geboekt op het gebied van mobiele datadiensten met i-mode. Half februari heeft KPN zijn miljoenste i-mode klant mogen verwelkomen, een groei van vele honderden procenten.

KPN heeft, ook indien de buitengewone baten buiten beschouwing worden gelaten, een aanzienlijke winst gemaakt, waarin ook de aandeelhouders zullen meedelen door middel van een uitkering van dividend. De heer Scheepbouwer geeft aan dat de heer J.M. Henderson later in deze vergadering uitgebreider zal ingaan op het punt van uitkering van dividend, waarbij laatstgenoemde desgewenst eveneens de overeenkomst gesloten met de Belastingdienst zal toelichten. De heer Scheepbouwer geeft aan dat deze overeenkomst kort gezegd helderheid en zekerheid oplevert, waarbij de periode waarover KPN geen belasting hoeft te betalen wordt

verlengd tot 2006. Ook is het eigen vermogen van KPN is door dit compromis versterkt met ruim EUR 1 miljard. De afgelopen jaren heeft KPN zich met name geconcentreerd op cash en marge. Voor het tweede achtereenvolgende jaar kwam de kasstroom uit operationele activiteiten uit op circa EUR 4 miljard, terwijl de omzet om en nabij EUR 12 miljard bedroeg. Per aandeel heeft KPN (inclusief verwateringseffect) EUR 1,09 verdiend, waarvan een bedrag van EUR 0,25 aan dividend zal worden uitgekeerd.

De heer Scheepbouwer geeft aan dat de omzet is gestegen met 1%, waarbij hij erop wijst dat de omzet van de kerndivisies Vast en Mobiel met 3,5 % is toegenomen. Mobiel is daarbij de aanjager van de groei want bij Vast staat de omzet onder druk. Het totale bedrijfsresultaat is hersteld van een negatief resultaat van EUR 5,6 miljard naar een positief resultaat van EUR 3,1 miljard. In deze cijfers is een aantal eenmalige posten inbegrepen. Door een afname van het personeelsbestand als gevolg van reorganisatie en kostenbesparingen en lagere afschrijvingen door meer doelmatige investeringen tijdens het afgelopen jaar, is de winstgevendheid van de divisie Vast aanzienlijk vergroot. Tevens is als gevolg van de eerder genomen waardeverminderingen en lagere afschrijvingen de winstgevendheid bij de divisie Mobiel verhoogd. De heer Scheepbouwer concludeert op basis van deze gegevens dat de operationele resultaten duidelijk verbeterd zijn, ook wanneer de eenmalige posten buiten beschouwing worden gelaten.

De heer Scheepbouwer beschrijft dat de focus van KPN is verschoven van een korte termijn focus (afbetaling schulden en genereren kas) naar een middellange termijn focus (groei netto resultaat) tot uiteindelijk een lange termijn focus, waarin KPN probeert winstgevende omzetgroei te realiseren, onder meer door de verdere groei van breedbanddiensten.

De divisie Vast is onderhevig aan twee tegengestelde bewegingen: enerzijds vertoont deze divisie een dalende lijn bij de traditionele telefonie, anderzijds laten internet en breedbanddiensten een sterke groei zien.

Bij de divisie Mobiel streeft KPN naar een autonome groei van haar klantenbestand. De heer Scheepbouwer geeft aan dat KPN op termijn consolidatie van deze markt verwacht. Hij stelt dat in dit licht ook het recente bod op het Engelse mobiele bedrijf mmO2 gezien dient te worden. Hij geeft aan dat een eventuele overname van mmO2 door KPN van de baan is. Hij voegt hieraan toe dat eventuele materiële acquisities door KPN slechts zullen plaatsvinden op basis van een solide financiering en met toestemming van de aandeelhouders.

De heer Scheepbouwer geeft aan dat de divisie Vast onder druk staat door technologische veranderingen en toegenomen concurrentie, onder meer van de mobiele telefonie. Hij geeft aan dat de focus van de divisie Vast van KPN is gericht op behoud van het marktaandeel. Dit gebeurt door middel van het aanbieden van verschillende pakketten waarbij het bedrag van het abonnement gekoppeld wordt aan een aantal 'vrije' belminuten. Deze pakketten zijn buitengewoon succesvol en vormen een uitstekend concurrentiewapen doordat zij de loyaliteit van de klanten verhogen. Nu de omzet van de divisie Vast onder druk staat, probeert KPN voortdurend de efficiency te verhogen, onder meer door een reductie van het personeelsbestand.

De marktgroei van breedband komt voor 50% voor rekening van KPN. Het marktaandeel van KPN op het gebied van de consumentenbreedband (i.e. de markt van kabel en ADSL tezamen) is gestegen tot 39% per eind 2003. In het vierde kwartaal van 2003 heeft KPN een recordgroei sinds de introductie van breedband gerealiseerd, te weten 137.000 nieuwe klanten. De verwachting is dat ook in 2004 deze trend zich zal voortzetten. KPN doet er dan ook alles aan om deze verwachting te realiseren. De divisie Mobiel vertoont een andere ontwikkeling. In het jaar 2003 vertoonde het aantal klanten met name in het buitenland (E-Plus in Duitsland en BASE in België) een sterk stijgende lijn. Ook in Nederland heeft KPN ondanks toenemende concurrentie zijn marktpositie weten te behouden. Met name in Duitsland en België zijn de vooruitzichten van

een vergroting van het marktaandeel van KPN in deze landen, zeer gunstig. Doordat ieder land een ander patroon heeft ten aanzien van het gebruik van mobiele telefonie, is de hoogte van de omzet per klant van land tot land verschillend. De verwachting is dat het gebruik van mobiele telefonie in alle landen zal toenemen door, naast de traditionele spraak, toenemende datacommunicatie via het mobiele netwerk. De heer Scheepbouwer toont aan de hand van cijfers de spectaculaire groei van i-mode. Hij geeft aan dat het zaak is om dit succes verder uit te breiden. De introductie van de UMTS-diensten zal de komende tijd plaatsvinden in Duitsland en Nederland, hetgeen een vergroting van het aanbod mobiele datadiensten zal opleveren. De heer Scheepbouwer concludeert dat KPN op grond van deze cijfers ruimschoots aan de vooraf gestelde verwachtingen heeft voldaan. Voor het jaar 2004 zal KPN zich richten op klanttevredenheid en aandeelhouderswaarde en verhoging van de efficiency. Tevens zal het uitvoering gaan geven aan het dividend beleid. Tot slot vermeldt de heer Scheepbouwer, met betrekking tot de verwachte resultaten over het eerste kwartaal, dat deze volgens de eerste indicaties ongeveer in lijn met KPN's verwachtingen uit zullen komen. Na de presentatie van de heer Scheepbouwer worden enkele onderdelen van de nieuwe reclamecampagne van KPN getoond.

-vertoning van commercial-

De voorzitter geeft hierop gelegenheid tot het stellen van vragen naar aanleiding van de presentatie van de heer Scheepbouwer. De voorzitter geeft het woord aan de heer A.H. Slik uit Middelburg.

De heer Slik stelt de vraag hoe het mogelijk is dat de koers van het aandeel KPN gedaald is tijdens de inkoop van aandelen. Hij vraagt zich af of het vertrouwen bij de aandeelhouders verdwenen was ten tijde van de inkoop, aangezien de inkoop nu juist bedoeld was om aandeelhouderswaarde te creëren.

Hij stelt dat het mogelijk is om ook zonder reductie van het personeelsbestand een grotere efficiency te bewerkstelligen. Hij vraagt aan de heer Scheepbouwer of deze ook mogelijkheden ziet om met behoud van personeel en door een verbeterde onderlinge communicatie een hogere mate van efficiency te bereiken.

De heer Scheepbouwer antwoordt hierop dat de "efficiencydrive" van KPN meer omvat dan een reductie van het personeel. Deze vergroting van de effectiviteit behelst tevens de effectiviteit van de verkoop, de effectiviteit van de marketing en van diverse andere gebieden, hierbij is natuurlijk ook aandacht voor de onderlinge communicatie. Het bedrijf is echter constant in ontwikkeling op verschillende terreinen, waardoor een mismatch van personeel niet altijd te voorkomen is.

De heer K. Claij krijgt het woord. De heer Claij stelt dat KPN veel reclame maakt voor ADSL. Hij geeft aan van mening te zijn dat indien men reclame voor een bepaald product maakt, dit product ook daadwerkelijk geleverd dient te kunnen worden. Hij stelt dat levering van ADSL in de plaats Wassenaar niet mogelijk is. Hij acht dit niet passend voor een bedrijf als KPN.

De heer E. Blok antwoordt hierop dat inderdaad in 3% van de gevallen ADSL niet kan worden geleverd, waaronder in een gedeelte van de gemeente Wassenaar. Dit heeft te maken met de afstand tot de dichtstbijzijnde nummercentrale; met de huidige stand van de technologie kunnen huizen of kantoren die te ver af liggen van een nummercentrale, geen gebruik maken van ADSL. De verwachting is dat de technologie zich in de toekomst verder zal ontwikkelen waardoor een dekking van 100% wel mogelijk wordt.

De heer J.V.A. Leenaers, sprekend namens de Vereniging van Effectenbezitters ("VEB") en 829 aandeelhouders KPN, krijgt het woord.

De heer Leenaers stelt dat nu de schuldenpositie is teruggebracht van ruim EUR 20 miljard tot ruim EUR 8,3 miljard, de herstructurering van de schulden grotendeels achter de rug lijkt te zijn. Hij stelt dat de heer Scheepbouwer in zijn presentatie aangaf dat voor de toekomst het doel een optimale balansverhouding is. De heer Leenaers vraagt wat precies verstaan dient te worden onder de woorden "optimale balansverhouding".

De heer Leenaers stelt dat bij de presentatie van de jaarcijfers de heer Scheepbouwer aangaf dat hij zich kan vinden in de huidige creditrating. Volgens het huidige aflossingsschema zal de netto schuld de komende jaren verder afnemen tot ongeveer EUR 2,8 miljard in het jaar 2006. De heer Leenaers stelt dat een belangrijke factor hierbij de sterke cashflow is die tot op heden gegenereerd wordt via het vaste net. Hij stelt echter dat de verwachtingen van het vaste net het afgelopen jaar zijn bijgesteld in verband met dalende omzetten. Hij voegt hier aan toe dat de omzetsdaling mede het gevolg is van de concurrentie. Daarnaast is het aantal huishoudens dat gebruik maakt van het vaste net gedurende de afgelopen twee jaar gedaald. Verdergaande kostenreducties moeten de bruto marge van de divisie Vast op peil houden, maar de spreker acht het slechts een kwestie van tijd alvorens ook hier een kentering in komt. Hij stelt dat klanttevredenheid een van de criteria vormt die KPN bij haar korte termijn beleid hanteert. Hij wil weten hoe KPN het afgelopen jaar in de klanttevredenheid onderzoeken naar voren is gekomen en hoe deze cijfers zich verhouden tot die van haar concurrenten. Hij informeert welke redenen klanten hebben gehad om hun abonnement op het vaste net op te zeggen. De heer Leenaers vraagt wat het totaal door KPN geleden verlies is als gevolg van de rol van de OPTA en de prijs die is opgelegd met betrekking tot mobiele telefonie en het ter beschikking stellen van het vaste net.

Hij stelt dat verbetering van de marktpositie cruciaal is voor de vergroting van het marktaandeel op het gebied van de mobiele telefonie, waarbij de gemiddelde opbrengst per klant en de zogenaamde churn rate van belang zijn. Hij wil weten hoe en op welke termijn KPN verwacht dit te gaan realiseren en welke kritische massa nodig is om waarde te creëren op langere termijn. De heer Leenaers informeert of KPN gedurende de onderhandelingen met mmO2 contact heeft gehad met zijn grootste aandeelhouder, de Staat der Nederlanden. Indien dit het geval is geweest, wenst de heer Leenaers antwoord op de vraag wat de conclusies van deze onderhandelingen zijn geweest. Ook wil hij weten hoe KPN denkt te zullen omgaan met mogelijke winstverwatering in geval van acquisities.

De voorzitter dankt de heer Leenaers voor zijn vragen en geeft het woord aan de heer J.M. Henderson, CFO van de Raad van Bestuur, voor de beantwoording van de vraag naar de schuldenreductie en de balansverhouding.

De heer Henderson geeft aan tijdens zijn presentatie in het kader van het dividend beleid hier nader op terug te zullen komen. Hij stelt dat KPN de twee belangrijkste financiële ratio's, welke ook van belang zijn voor de credit rating agencies, heeft gedefinieerd: Enerzijds de verhouding netto schuld ten opzichte van operationeel resultaat en anderzijds de rentedekking (operationeel resultaat gedeeld door de betaalde rente). KPN heeft bepaald dat de eerstgenoemde waarde niet hoger dient te zijn dan factor 2 en de rentedekking minstens 6 dient te zijn.

Ten aanzien van de opmerking van de heer Slik over de inkoop van aandelen stelt de heer Henderson dat de koers van het aandeel KPN sinds de start van het terugkoopprogramma het niettemin beter heeft gedaan dan vergelijkbare telecomaandelen (de relevante telecomindex).

Hij stelt dat op basis hiervan geconcludeerd kan worden dat de koers van de aandelen zich derhalve goed heeft gehandhaafd gedurende de periode van inkoop.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Blok.

De heer Blok geeft als antwoord op de vraag van de heer Leenaers aan dat onafhankelijk onderzoek heeft aangetoond dat de klanttevredenheid in 2003 licht verbeterd is. Hij stelt dat als gevolg van het grote aanbod van mobiele telefonie, 8% van de huishoudens zijn vaste aansluiting heeft opgezegd ten gunste van een aansluiting op het mobiele netwerk. Daarnaast heeft een groot aantal huishoudens breedband internet via de kabelaansluiting. Hij geeft aan dat deze trend zich niet alleen voordoet in Nederland, maar in heel Europa. Hij stelt dat KPN om die reden een zeer actief promotiebeleid voert voor breedband internet via ADSL.

De heer Scheepbouwer zegt niet precies te weten hoe hoog de kosten in het kader van het toezicht door de OPTA zijn geweest. Wel geeft hij aan dat in het jaar 2004 de derving van omzet ten gevolge van de gedwongen verlaging van de interconnectie tarieven naar verwachting EUR 250 miljoen en de winstderving EUR 65 miljoen zal bedragen.

Verder legt hij uit dat de door de OPTA gehanteerde kostprijs voor interconnectie op het vaste net gebaseerd is op een fictief netwerk. Doordat het netwerk van KPN in het verleden is opgebouwd en KPN voortdurend wenst te voldoen aan zeer hoge kwaliteitseisen, is de kostprijs voor KPN hoger dan de kostprijs die de toezichthouder berekent. Ten aanzien van de kritische massa stelt de heer Scheepbouwer dat de AFM het polsen van grootaandeelhouders toestaat. Derhalve heeft KPN zich in de onderhandelingen gehouden aan de regels die worden voorgescreven door de AFM.

Ingaande op de opmerking van de heer Leenaers over de winstverwatering stelt de heer Scheepbouwer dat lastig bepaald kan worden hoe groot deze verwatering zou zijn geweest. Hierbij dient een evenwicht te worden gevonden tussen enerzijds de vraag hoeveel winstverwatering acceptabel is en anderzijds hoeveel additionele schuld men op zich kan nemen. Nu de onderhandelingen nooit in een dermate vergevorderd stadium zijn gekomen, is deze vraag niet concreet aan de orde gekomen.

De heer Scheepbouwer legt uit dat de divisie Mobiel minder gereguleerd is dan de divisie Vast en daardoor minder onder de controle van een toezichthouder staat. Op grond van de strikte regulering waaraan de divisie Vast is onderworpen, acht de heer Scheepbouwer een consolidatie tussen de vaste netwerken van verschillende landen, op korte termijn niet waarschijnlijk. Bij Mobiel ligt de situatie anders: hierbij is de grootte van het marktaandeel op nationaal én internationaal niveau van belang. Hij geeft aan dat het aantal klanten van KPN op nationaal niveau zeer groot is en dat dit aantal in Duitsland en België verder zal worden uitgebreid. Op internationaal niveau worden voortdurend investeringen gedaan ter uitbreiding van het aantal klanten. De kosten van deze investeringen worden verdeeld over het aantal bestaande klanten, waardoor bij een stijgend aantal klanten de kosten per klant evenredig afnemen.

Ook de geografische spreiding vormt een punt van aandacht. Het maken van onderlinge afspraken met andere mobiele operators omtrent het gebruik van elkaars netwerk (bijvoorbeeld in andere landen) wordt eenvoudiger en goedkoper indien het aantal landen met een KPN netwerk, toeneemt. Dit is een punt van aandacht dat op de langere termijn bij een voortschrijdende internationalisering van de markt een steeds grotere rol zal gaan spelen. Op basis van bovengenoemde factoren wordt op de lange termijn een internationale consolidatie verwacht. Aangezien de markt momenteel nog relatief rustig is, acht KPN dit een geschikt moment om in een vroeg stadium bij een gunstig prijspeil de markt te verkennen.

De voorzitter geeft hierop het woord aan de heer G.J.M Demuynck ter beantwoording van de vraag aangaande het percentage bestaande klanten dat KPN verlaat, de zogenoemde "churn-rate".

De heer Demuynck stelt dat de churn-rates van Nederland, Duitsland en België zich gunstig hebben ontwikkeld. Hij geeft als voorbeeld de situatie in Duitsland: ultimo 2002 bedroeg de churn-rate ongeveer 25% op jaarbasis, terwijl dit percentage in het jaar 2003 circa 20% bedroeg. Dit is het gevolg van diverse investeringen, welke niet uitsluitend gericht waren op een verbetering van het netwerk, maar ook op een betere serviceverlening. De penetratiegraad van mobiele telefonie is hoog in de landen waar KPN opereert. De aandacht van KPN gaat ook duidelijk uit naar het behouden van bestaande klanten en het aantrekken van nieuwe klanten.

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw G.A. Dijkstra, die zal spreken namens de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling ("VBDO").

Mevrouw Dijkstra complimenteert KPN met het feit dat KPN het afgelopen jaar erin geslaagd is om, naast het behalen van winst, ook de transparantie te vergroten op het gebied van duurzaamheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid. Zij noemt het door KPN opgestelde verslag degelijk en spreekt de hoop uit dat dit verslag door veel aandeelhouders via de website zal worden geraadpleegd.

Ten aanzien van het duurzaamheidsverslag stelt zij verheugd te zijn over het gebruik van de GRI-richtlijnen. Ook het voornemen van KPN om het verslag in de toekomst extern te laten controleren noemt mevrouw Dijkstra bewonderenswaardig. Mevrouw Dijkstra vraagt of KPN bereid is om in het kader van de gelijke behandeling van beleggers de questionnaires die KPN krijgt toegezonden van ratingbureaus, op de website te plaatsen, zodat iedereen kan inzien wat KPN aan deze ratingbureaus meedeelt over haar prestaties op het gebied van duurzaamheid. Ten aanzien van het duurzaamheidsverslag deelt mevrouw Dijkstra mede dat het GRI naast de GRI-richtlijnen inmiddels ook sectorrichtlijnen voor telecommunicatie heeft uitgebracht. Zij informeert of KPN voornemens is zich om deze richtlijnen na te leven. Mevrouw Dijkstra wijst erop dat weliswaar in het duurzaamheidsverslag vermeld staat dat de bedrijfscode van KPN geactualiseerd is, maar dat op de website nog de oude versie van 2000 staat. Tevens wil zij weten op welke punten de nieuwe bedrijfscode afwijkt van de oude code. Zij vraagt in het kader van de duurzaamheidsproblematiek wat de meest belangrijke of karakteristieke sociale indicatoren voor KPN zijn en aan welke indicatoren KPN in de toekomst nader invulling wenst te geven. Voorts vraagt mevrouw Dijkstra of de CO₂-emissie één van de belangrijkste milieu-indicatoren vormt voor KPN en of KPN concrete doelstellingen voor deze indicatoren heeft. Zij geeft aan dat de VBDO graag zou willen zien dat KPN voor meer indicatoren concrete doelstellingen formuleert om onduidelijke terminologie te voorkomen. Zij wenst tot slot antwoord op de vraag wat de visie van KPN is op het lange termijn bedrijfsbelang ten opzichte van het korte termijn aandeelhoudersbelang.

De voorzitter dankt mevrouw Dijkstra voor haar complimenten en geeft het woord aan de heer Blok.

De heer Blok legt uit dat KPN gekozen heeft voor de algemene GRI-richtlijnen in plaats van de sectorspecifieke richtlijnen, aangezien aan de hand van de algemene richtlijnen een vergelijking kan worden gemaakt met andere bedrijven in Nederland. De heer Blok geeft aan dat momenteel de laatste hand wordt gelegd aan de nieuwe bedrijfscode. Hij zegt toe dat de nieuwe code in 2004 op de website zal worden geplaatst. Hierdoor zullen de verschillen met de oude code duidelijk zichtbaar zijn. Hij bevestigt dat niet alle zaken die te maken hadden met de kwalitatieve doelstellingen in het huidige milieuverslag zijn opgenomen. Hij zegt toe dat voor het volgende jaar deze doelstellingen vooraf zullen worden vastgesteld, waarbij na afloop van het jaar in het

verslag zal worden opgenomen welke doelstellingen gerealiseerd zijn. In het volgende jaarverslag zal ook specifiek worden ingegaan op de CO₂-emissie. De heer Blok geeft aan dat dit een belangrijk onderdeel vormt van het milieuplan van KPN. Ook ten aanzien van het papiergebruik zullen doelstellingen worden geformuleerd die na afloop van het jaar zullen worden geëvalueerd en gerapporteerd. In antwoord op de vraag naar de belangrijkste elementen van de sociale indicatoren geeft de heer Blok aan dat klantgerichtheid centraal zal staan. Bij een verbeterde klantgerichtheid zal een resultaatbeloning worden toegekend aan de medewerkers. De heer Blok benadrukt dat KPN transparantie van zeer grote waarde acht. Hij geeft aan dat per geval zal worden bekeken of de betreffende questionnaires passen binnen het kader van het transparantiebeleid, waarna ze vervolgens gepubliceerd zullen worden.

De heer A.A.M. Heinemann merkt op dat de Raad van Bestuur van KPN, met name de heer Scheepbouwer, zich ernstig beklaagt over de OPTA en de tegenwerking die KPN van de OPTA ondervindt. Terwijl de OPTA zich op het standpunt stelt dat mededinging noodzakelijk is, stelt de heer Heinemann ernstige vraagtekens bij de toegevoegde waarde van een bedrijf als Tele2. Voorts wil hij weten of de technische infrastructuur waarvoor KPN aanzienlijke investeringen heeft moeten doen en die nu door de concurrenten wordt gebruikt, (ten dele) gepatenteerd is, waardoor KPN het exclusieve gebruiksrecht op dit netwerk kan claimen. De heer Heinemann is van mening dat de solvabiliteit van KPN zeer te wensen overlaat. Hij stelt dat het vreemd vermogen EUR 2 miljard hoger is dan het eigen vermogen. Hij spreekt het verlangen uit dat dit bedrag in de toekomst verder zal dalen en wil weten wat het streefbedrag na een periode van 4 of 5 jaren is. Ook wil hij weten waarom na een periode van enorme verliezen en aanzienlijke afschrijvingen desondanks een latente belastingvoorziening is opgenomen.

De voorzitter geeft aan dat de punten omtrent de solvabiliteit en de belastingvoorziening aan de orde zullen komen bij de bespreking van het dividendbeleid respectievelijk de jaarrekening. Hij geeft het woord aan de heer Scheepbouwer ter beantwoording van de vragen over de OPTA en de toegevoegde waarde van Tele2.

De heer Scheepbouwer legt uit dat in Europa ter bevordering van de concurrentie telecombedrijven gedwongen zijn om ook andere aanbieders toegang tot hun netwerk te verlenen. Hij licht toe dat de investering die concurrenten moeten doen in de infrastructuur van de lokale aanbieder, van land tot land verschilt en afhankelijk is van de regelgeving van de betreffende toezichthouder. In Nederland heeft Tele2 nauwelijks investeringen in het netwerk hoeven doen. Ook heeft Tele2 volgens de regels van de OPTA volledig recht op toegang tot het netwerk van KPN, ongeacht of dit netwerk gepatenteerd is. Op deze manier kan Tele2 gebruikmaken van het KPN netwerk. De korting die KPN aan Tele2 moet geven gaat voor een deel als winst naar Tele2, voor een deel wordt deze gebruikt voor reclamadoeleinden en een minimaal gedeelte wordt doorgegeven aan de klanten van Tele2. De heer Scheepbouwer sluit zich dan ook geheel aan bij de uitspraak van de heer Heinemann dat de toegevoegde waarde van Tele2 nihil is.

De heer Jansen uit Minderhout, België, krijgt het woord. Hij geeft aan zich zorgen te maken over de groei van het marktaandeel op de Duitse markt. Hij zegt geruchten te hebben vernomen dat het marktaandeel van O2 veel sneller stijgt dan dat van KPN.

De heer Demuynck geeft de heer Jansen gelijk. Hij stelt dat ook KPN vindt dat het marktaandeel in Duitsland sneller zou moeten stijgen. Hij geeft aan dat de gestelde groei van de marge van 20% tot 25% overigens ruimschoots is gehaald. Het boekjaar is in Duitsland afgesloten met een klantenbestand van 8,2 miljoen, ongeveer een miljoen meer dan begin 2003.

De heer Leenaers stelt dat KPN in Duitsland en België een relatief kleine speler is op het gebied van mobiele telefonie. Hij wil weten hoe KPN haar groeikansen denkt te kunnen realiseren in deze competitieve markten. Het lijkt de heer Leenaers voor de hand te liggen dat dit door middel van een overname zal geschieden. Ook vraagt hij of het wel verstandig is om tot consolidatie over te gaan nu reeds vele miljarden in UMTS-licenties zijn geïnvesteerd. Hij wil weten of de Staat bepaalde voorwaarden heeft gesteld voor het doen van investeringen of acquisities in mobiele telefoniebedrijven. Hij vraagt wat de doelstellingen voor de accounting ratio's zijn en in hoeverre KPN verwacht deze te realiseren. Ook wil hij weten wat de verwachte groei van de winst per aandeel voor de jaren 2004 en 2005 zal zijn.

De heer Scheepbouwer antwoordt dat overnames in België en Duitsland niet automatisch het aangewezen middel zijn om een snellere groei te realiseren. In België heeft KPN na jaren van investeringen en positionering een gezonde groei laten zien. Het ziet ernaar uit dat deze groei zich in het eerste kwartaal van 2004 zal voortzetten. In Duitsland is het marktaandeel ten opzichte van de twee grootste aanbieders weliswaar relatief klein, maar absoluut gezien is een bestand van 8,2 miljoen klanten bepaald niet gering.

Hij geeft de heer Leenaers gelijk op het punt van de UMTS-netwerken. Hij verwacht dat zodra de investeringen van E-Plus en O2 in de UMTS-netwerken zijn afgerond, de synergie aanzienlijk zal afnemen. Slechts op operationeel vlak zal nog synergie kunnen worden gerealiseerd. In antwoord op de vraag of de Staat voorwaarden heeft gesteld, geeft de heer Scheepbouwer aan dat dit niet het geval is geweest. Ten aanzien van de accounting ratio's en de winst per aandeel stelt de heer Scheepbouwer dat afgelopen jaar door onzekerheid rondom de uitkomst van de gesprekken met de Belastingdienst alleen verwachtingen zijn gepubliceerd ten aanzien van het winstcijfer vóór belastingen. Zodra KPN wederom een stabiele belastingdruk zal hebben, zal het overgaan op verwachtingen omtrent (netto-) winst per aandeel. Dit zal waarschijnlijk in 2005 het geval zijn.

De heer R.H. van Nijen uit Leek geeft aan vorig jaar in de krant te hebben gelezen dat de Franse regering voornemens was om subsidie te verstrekken aan France Télécom. Hij geeft aan dat dit zijns inziens in strijd is met Europese wetgeving. Hij wil weten of dit inderdaad is geschied en of in dat geval ook KPN hiervan geprofiteerd heeft.

De heer Scheepbouwer stelt dat dit niet het geval is geweest. Hij stelt dat de Franse overheid bij de aandelenemissie van France Télécom bij voorbaat bepaalde toezeggingen had gedaan waar Brussel kanttekeningen bij plaatste.

De voorzitter gaat over naar agendapunt 3.

3. Jaarrekening over het boekjaar 2003

a. Voorstel tot het goedkeuren van de jaarrekening over het jaar 2003

De voorzitter geeft aan dat de jaarrekening gecontroleerd is door PricewaterhouseCoopers accountants ("PWC"). Hij geeft het woord aan de heer G. Russelman.

De heer Russelman vertegenwoordigt ter vergadering diverse pensioenfondsen met een totaal pakket van circa 7,9 miljoen stukken. De heer Russelman dankt de directie en de medewerkers voor hun inzet tijdens het afgelopen jaar. Hij geeft aan verheugd te zijn dat KPN wederom winstgevend is en ook dividend zal betalen. Hij stelt dat KPN een goede financiële basis heeft en stelt dat het van belang is om vooruit te kijken, waarbij hij een eventuele acquisitie in de toekomst niet uitsluit. Hij geeft aan namens 7,9 miljoen aandelen stem te willen uitbrengen voor het voorstel.

De voorzitter dankt de heer Russelman voor zijn woorden en zegt toe deze complimenten te zullen doorgeven aan de medewerkers die dit resultaat mede mogelijk hebben gemaakt.

De heer Leenaers stelt dat op de balans nog een bedrag van EUR 4,5 miljard is opgenomen voor UMTS-licenties. Ten tijde van de verkrijging van deze licenties waren de verwachtingen hooggespannen. Hij vraagt of dit nog steeds het geval is. Hij informeert of KPN op dit moment van plan is om licenties van andere concurrerende maatschappijen tegen boekwaarde over te nemen.

De voorzitter antwoordt op deze laatste vraag dat hiervan geen sprake is. Hij geeft aan dat KPN beschikt over UMTS-licenties in Nederland, België en Duitsland. Deze licenties zijn destijds verkregen voor een bedrag van EUR 150 miljoen in België, EUR 711 miljoen in Nederland en EUR 8,4 miljard in Duitsland. Hij stelt dat KPN in de jaren 2001 en 2002 aanzienlijk heeft afgeschreven op de licenties. Het door de heer Leenaers genoemde bedrag van EUR 4,5 miljard is het bedrag na deze afschrijvingen (*Noot: dit bedrag betreft overigens ook andere licenties; EUR 4,0 miljard had per eind 2003 betrekking op UMTS*). De voorzitter geeft aan dat dit bedrag ieder kwartaal wordt geëvalueerd aan de hand van gegevens omtrent de waarde en de gegenereerde kasstromen. Nu controles door de credit rating agencies en de accountant hebben plaatsgevonden en overleg is gevoerd met de Raad van Bestuur, de Raad van Commissarissen en het Audit Committee, geeft de voorzitter aan dat gesteld kan worden dat de waarde zoals deze is opgenomen op de balans, juist is.

De heer Leenaers stelt dat beloningen toegekend aan bestuurders bij KPN afhankelijk zijn van de netto winst voor belastingen, waarbij bepaalde baten en lasten buiten beschouwing worden gelaten. De heer Leenaers wil weten welke baten en lasten het betrof in de jaren 2002 en 2003 en om welke het zal gaan in het jaar 2004.

Hij stelt dat het gebruikelijk is om eventuele uitkering van cashbonussen afhankelijk te stellen van een minimaal prestatie niveau. Hij wil weten hoe dat minimale prestatieniveau zich verhoudt tot het streefniveau van de prestaties. Ook wenst hij antwoord op de vraag waarom de heren Dik en Griffioen het afgelopen jaar nog een onkostenvergoeding hebben ontvangen.

De voorzitter legt uit dat het streefgetal wordt vastgesteld op basis van een door de Raad van Commissarissen goedgekeurd jaarplan. Dit plan wordt jaarlijks opgesteld door de Raad van Bestuur. Het jaarplan wordt door de Raad van Commissarissen en met name door het Audit Committee zeer kritisch bekeken en vervolgens goedgekeurd. Uiteindelijk wordt een zogenoemde "stretching target" geformuleerd, een doelstelling die de nodige inspanningen vereist. Volgens de voorzitter dient dit streefgetal als uitgangspunt te worden genomen. De voorzitter noemt de pensioenlasten als voorbeeld van lasten die vallen onder de categorie uitgezonderde baten en lasten.

De heer Henderson vult de voorzitter aan met de opmerking dat ook boekwinsten bij verkoop van onderdelen, bijvoorbeeld de boekwinst bij de verkoop van het onderdeel van de telefoon-gidsen, worden uitgezonderd bij de berekening van de bonus. In aanvulling op het antwoord dat de voorzitter gaf over de berekening van de pensioenlasten legt de heer Henderson uit dat er een verschil bestaat tussen de dekking en de verplichtingen van het pensioenfonds. Hij geeft aan dat de pensioenlasten geheel afhankelijk zijn van de ontwikkeling van de aandelenmarkt. Aangezien de Raad van Bestuur hier geen directe invloed op kan uitoefenen, worden pensioenlasten gerekend tot de categorie uitgezonderde baten en lasten.

In reactie op de eerder door de heer Heinemann gestelde vraag inzake de latente belastingvoorziening antwoordt de heer Henderson dat de latente schuld samenhangt met de positieve resultaten van KPN Mobile. Volgens een overeenkomst met de Belastingdienst wordt het fiscale verlies van Koninklijke KPN ten bedrage van EUR 6 miljard verrekend met een fiscale winst voor een gelijk bedrag bij KPN Mobile. Daarnaast zijn in het kader van de overeenkomst met de Belastingdienst tijdelijke verliezen ontstaan van EUR 11,5 miljard. Gezien het tijdelijke karakter van deze verliezen worden deze niet gewaardeerd. Ook verliezen geleden in Duitsland zijn niet gewaardeerd vanwege de onzekere periode van terugverdienen.

De voorzitter geeft aan dat de vraag van de heer Leenaers over de cashbonus aan de orde zal komen tijdens de presentatie over het remuneratiebeleid.

De heer Scheepbouwer legt uit dat de heren Dik en Griffioen gedurende een aantal jaren nog recht hadden op bepaalde geringe vergoedingen, voornamelijk betrekking hebbende op telecommunicatievoorzieningen. Hij stelt dat het uit administratief oogpunt eenvoudiger was om het resterende bedrag ineens uit te keren. Hij geeft aan dat deze vergoeding derhalve voortaan niet meer op de jaarrekening zal voorkomen.

De heer A.T.W.M. Ruiter uit Hengelo wil weten of de bonussen slechts gelden voor het betreffende divisiehoofd of ook voor de medewerkers binnen de divisie.

De voorzitter antwoordt dat KPN een systeem kent van korte en lange termijn beloningen, die zowel gelden voor de toplagen als voor de middenlagen van de onderneming. Bij de bespreking van het remuneratiebeleid zullen slechts de beloningen voor de Raad van Bestuur aan bod komen. Dit neemt echter niet weg dat ook aan andere lagen binnen de onderneming bonussen en lange termijn beloningen worden toegekend.

De heer W. Moerman in hoedanigheid als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden, krijgt het woord. Hij spreekt zijn waardering uit over de resultaten over het jaar 2003. De heer Moerman stelt dat in de afgelopen jaren 2002 en 2003 forse ingrepen in diverse bedrijfsonderdelen zijn gedaan met zeer positieve resultaten. Ook geeft hij aan dat de uitkeringen van dividend erop wijzen dat KPN op lange termijn weer gezond en rendabel zal zijn. Hij beschouwt de herstructurering van KPN na het zeer moeilijke jaar als afgerond en zegt vol vertrouwen de toekomst tegemoet te zien.

De heer Heinemann krijgt het woord en geeft aan nog altijd niet te begrijpen waarom een belastingvoorziening over het jaar 2003 is getroffen. Hij stelt dat bij consolidatie verliezen en winsten tegen elkaar worden weggestreept en dat verliezen uit het verleden in het heden mogen worden genomen. Hij zegt om deze reden de noodzaak van een belastingvoorziening niet in te zien.

De heer Henderson stelt dat deze uitspraak op zich juist is, maar dat dit slechts van toepassing is indien KPN en KPN Mobile een fiscale eenheid zouden vormen. KPN Mobile is sinds het jaar 1999 echter een zelfstandige eenheid en derhalve zelfstandig belastingplichtig. Commercieel worden de resultaten bij elkaar geteld, doch fiscaal worden KPN en KPN Mobile als twee zelfstandige entiteiten aangemerkt.

De heer M.T.M. Desmet uit Turnhout, België, wil weten waarom KPN destijds heeft gekozen om KPN Mobile als zelfstandige entiteit te laten optreden. De heer Desmet geeft aan dat deze keuze momenteel niet gunstig uitpakt. Ook is hij van mening dat het prettig zou zijn indien de aandeelhouders die een vraag wensen te stellen, de mogelijkheid zou worden geboden om hun papieren op een lessenaar te leggen.

De voorzitter stelt dat deze laatste opmerking in overweging zal worden genomen. Hij geeft het woord aan de heer Henderson.

De heer Henderson geeft aan dat KPN met het oog op de geplande beursgang van KPN Mobile destijds heeft gekozen voor een verzelfstandiging. Deze beursgang heeft uiteindelijk geen doorgang gevonden. In augustus 2000 is 15% van KPN Mobile verkocht aan NTT DoCoMo voor een bedrag van EUR 4 miljard. Derhalve konden KPN en KPN Mobile na dit tijdstip geen fiscale eenheid meer vormen. Hij stelt dat door herfinanciering het belang van NTT DoCoMo inmiddels verwaterd is tot 2,16%. Derhalve zouden KPN en KPN Mobile momenteel opnieuw een fiscale eenheid kunnen vormen. Echter, de verliezen die in die voorgaande periode geleden zijn, kunnen slechts worden toegerekend aan de periode waarin KPN Mobile een zelfstandige entiteit was.

De heer Desmet vraagt de heer Henderson of deze voornemens is nog voor zijn afscheid zijn medebestuurleden te adviseren om wederom een fiscale eenheid aan te gaan.

De heer Henderson geeft aan dat zijn beste advies aan de leden van de Raad van Bestuur zal zijn, om alle bedrijfsonderdelen weer winstgevend te maken. In dat geval zal er ook geen voor- of nadeel verbonden zijn aan de keuze om al dan niet een fiscale eenheid aan te gaan.

De voorzitter geeft het woord aan de secretaris, die voorafgaande aan de stemming een toelichting zal geven bij het gebruik van de stemkastjes.

De secretaris legt het gebruik van de stemkastjes uit. De uitslag van de stemming zal direct na afloop van de stemming door de voorzitter van de vergadering bekend worden gemaakt en op het scherm verschijnen. De secretaris deelt volledigheidshalve mede dat een aantal aandeelhouders voorafgaand aan de vergadering zijn steminstructie heeft doorgegeven. Deze stemmen zijn reeds geregistreerd en behoeven niet opnieuw te worden ingevoerd.

Nu er geen vragen rijzen ten aanzien van de stemprocedure brengt de secretaris het voorstel tot goedkeuring van de jaarrekening over het boekjaar 2003 in stemming. Na afloop van de stemming deelt de secretaris mede dat 1.080.567.997 stemmen vóór zijn uitgebracht, 61.490 stemmen tegen en 5.772.133 stemonthoudingen.

De voorzitter constateert op basis van deze uitslag dat het voorstel is aangenomen.

b. Toelichting op het dividendbeleid

De heer Henderson toont aan de hand van sheets (Bijlage) dat de financiële positie van KPN de afgelopen jaren aanzienlijk verbeterd is. De schuldenlast is teruggebracht van bijna EUR 23 miljard tot EUR 8,3 miljard aan het eind van 2003. De nettoschuld gedeeld door het operationeel resultaat EBITDA (voor afschrijving en impairments) is verbeterd van 2,8 naar 1,7. De rentedekking (operationeel resultaat voor afschrijving en impairments gedeeld door de rentelasten) is verbeterd van 3,7 naar 5,8. Ook hebben de rating agencies hun kredietbeoordeling in 2003 en begin 2004 naar boven bijgesteld. Hij geeft aan dat ook uit cijfers omtrent de liquiditeit, solvabiliteit en andere kengetallen, duidelijk blijkt dat de positie van KPN verbeterd is.

In antwoord op de vraag van Heinemann naar het streefgetal voor vreemd vermogen, legt de heer Henderson uit dat dit getal kan worden berekend op basis van het kengetal netto schuld ten opzichte van operationeel resultaat. Het operationeel resultaat voor afschrijving bedroeg in 2003 rond EUR 4,9 miljard. Eind 2003 bedroeg de netto schuld EUR 8,3 miljard. KPN heeft geen concreet streefgetal voor vreemd vermogen geformuleerd. Het financiële beleid van KPN is volgens de heer Henderson gericht op het bereiken van een optimale kapitaalstructuur, met enerzijds een focus op groei en investeringen en anderzijds uitbetaling van dividend aan aandeelhouders. Hij geeft aan dat KPN tevreden is met de huidige credit ratings. Hij legt uit dat hiermee enerzijds obligatiehouders voldoende bescherming wordt geboden en anderzijds de mogelijkheden voor aandeelhouders niet te zeer worden beperkt.

Ten aanzien van het dividendbeleid stelt de heer Henderson dat als gevolg van de overeenkomst met de Belastingdienst het verwachte dividend van EUR 0,12 over het boekjaar 2003 kon worden verhoogd middels een additioneel dividend tot een totaal van EUR 0,25 per aandeel. Het dividend zal op 28 april betaalbaar worden gesteld. Hij verwacht dat met ingang van het boekjaar 2004 het dividend tenminste EUR 0,20 per aandeel zal bedragen. Hij stelt dat KPN ook voornemens is om een interim-dividend uit te keren. Dit zal worden voorgesteld bij de bekendmaking van de halfjaarcijfers begin augustus. De heer Henderson geeft aan dat het voorgestelde additioneel dividend voor het boekjaar 2003 en het recent aangekondigde terugkoopprogramma een duidelijke invulling vormen van het voornemen van KPN om overtollige kasmiddelen zoveel mogelijk ten goede te laten komen aan de aandeelhouders. Naast het doen van extra dividenduitkeringen zal dit ook geschieden door middel van een terugkoop van aandelen. Deze terugkoop zal uitsluitend geschieden tegen een prijs die voor de overblijvende aandeelhouders een toegevoegde waarde oplevert. Hij geeft aan dat van het aangekondigde EUR 500 miljoen terugkoopprogramma KPN inmiddels 47 miljoen aandelen heeft teruggekocht voor een bedrag van EUR 289 miljoen. Deze bedragen leveren opgeteld een uitkering op van EUR 1,1 miljard, exclusief het nog vast te stellen interim dividend over 2004. Ook geeft de heer Henderson aan dat voor 2004 een reguliere schuldaflossing van EUR 900 miljoen op de agenda staat.

Hij besluit zijn betoog met de opmerking dat op basis van deze cijfers geconcludeerd kan worden dat KPN wederom een financieel gezonde en winstgevende onderneming is.

De voorzitter dankt de heer Henderson voor zijn betoog en stelt de aanwezigen in de gelegenheid tot het stellen van vragen. Nu er geen vragen zijn gaat de voorzitter over naar agendapunt 3c.

c. Voorstel tot het vaststellen van dividend over het boekjaar 2003

De voorzitter geeft aan dat wordt voorgesteld om over het boekjaar 2003 een gewoon dividend ter grootte van EUR 0,12 per aandeel uit te keren in contanten aangevuld met een speciaal dividend ter grootte van EUR 0,13 per aandeel. Het dividend zal als vermeld bij de behandeling

van punt 3.a worden uitgekeerd uit de vrij uitkeerbare reserves. De voorzitter geeft aan dat indien dit voorstel wordt goedgekeurd, het aandeel KPN op 19 april ex-dividend zal noteren en het dividend op 28 april betaalbaar zal worden gesteld.

De voorzitter geeft het woord aan de secretaris die de stemming zal leiden.

De secretaris geeft gelegenheid tot het uitbrengen van stem ten aanzien van dit voorstel. Na de stemming deelt de secretaris mede dat 1.083.734.798 stemmen voor zijn uitgebracht, 56.385 tegen en 2.610.437 stemonthoudingen.

De voorzitter constateert op basis van deze uitslag dat het voorstel is aangenomen.

4. Verlenen van decharge

a. Voorstel tot het verlenen van decharge aan de leden van de Raad van Bestuur

De voorzitter stelt aan de orde het voorstel tot het verlenen van decharge aan de leden van de Raad van Bestuur voor het beleid zoals dit uit de jaarrekening blijkt of anderszins aan de vergadering bekend is gemaakt.

De secretaris geeft gelegenheid tot het uitbrengen van stem ten aanzien van dit voorstel. Na de stemming deelt de secretaris mede dat 1.081.579.232 stemmen zijn uitgebracht vóór dit voorstel, 1.085.238 stemmen tegen en 3.737.150 stemonthoudingen.

De voorzitter constateert op basis van deze uitslag dat het voorstel is aangenomen.

b. Voorstel tot het verlenen van decharge aan de leden van de Raad van Commissarissen

De voorzitter stelt aan de orde het voorstel tot het verlenen van decharge aan de leden van de Raad van Commissarissen voor het toezicht op het beleid zoals dit uit de jaarrekening blijkt of anderszins aan de vergadering bekend is gemaakt.

De secretaris geeft gelegenheid tot het uitbrengen van stem ten aanzien van dit voorstel. Na de stemming deelt de secretaris mede dat 1.081.325.311 stemmen zijn uitgebracht vóór dit voorstel, 1.207.073 stemmen tegen en 3.869.236 onthoudingen van stemming.

De voorzitter constateert op basis van deze uitslag dat het voorstel is aangenomen.

5. Corporate Governance

De voorzitter geeft aan de hand van sheets een toelichting op de Corporate Governance van KPN (Bijlage). Hij spreekt met name over de ondernemingsstructuur, de bedrijfscultuur en de Code Tabaksblat.

Ten aanzien van de ondernemingsstructuur geeft de voorzitter aan dat deze structuur uitgebreid wordt toegelicht in het jaarverslag. Ter aanvulling op de toelichting in het jaarverslag meldt hij dat KPN verplicht is onderworpen aan het structuurregime. Een ander kenmerkend aspect van de ondernemingsstructuur van KPN noemt de voorzitter het bijzondere aandeel dat de Staat in

1994 ten tijde van de beursgang van KPN heeft bedongen. Destijds werd dit door de Staat gezien als een extra verzekering voor het telecommunicatiesysteem in Nederland. Tegenwoordig is dit aandeel meer een bescherming van het financiële belang van de Staat doordat de Staat op deze wijze een zekere zeggenschap in de onderneming behoudt. Hij geeft aan dat de Staat zich in het verleden altijd zeer ondernemingsvriendelijk heeft opgesteld en dat KPN de Staat zeer dankbaar is voor de rol die de Staat heeft gespeeld in moeilijke tijden. De voorzitter geeft aan dat momenteel een procedure bij het Europese Hof aanhangig is over de vraag of bijzondere aandelen in strijd zijn met Europese regelgeving. Hij geeft aan dat de uitspraak in deze zaak zal worden afgewacht en dat het beleid in de toekomst hier mogelijk op zal worden aangepast. Tevens meldt de voorzitter dat KPN deelnemer is geworden van Stichting Communicatiekanaal Aandeelhouders.

Ten aanzien van de bedrijfscultuur stelt de voorzitter dat KPN professionaliteit, integriteit en openheid hoog in het vaandel heeft staan. De voorzitter meldt dat KPN komend jaar een herziene interne gedragscode zal publiceren, compleet met een tiental deelcodes waarin praktische regels voor de medewerkers worden gegeven. Ook is een centrale helpdesk ingesteld voor de beantwoording van vragen over de uitleg van deze regels. De gedragsregels worden ook meegewogen bij de jaarlijkse beoordeling van de medewerkers van KPN. Daarnaast is in 2003 een klokkenluidersregeling geïntroduceerd. Melding van fraude of boekhoudkundige misstanden kunnen rechtstreeks worden gedaan bij de voorzitter van het Audit Committee, de heer D.G. Eustace. De voorzitter geeft aan dat KPN zich kan vinden in de definitieve Code Tabaksblad. Hij zegt toe dat KPN volgend jaar zal aangeven of KPN alle voorschriften zal hebben ingevoerd en op welke punten KPN zal afwijken van de Code. Hij wijst erop dat KPN op vrijwel alle punten reeds voldoet aan de voorschriften van de Code. Slechts op het punt van de maximale zittingstermijn van de zittende leden van de Raad van Bestuur geeft de voorzitter aan dat KPN wellicht niet zal gaan voldoen aan de Code: KPN zoekt nog naar een oplossing voor het feit dat de zittende leden een dienstverband voor onbepaalde tijd hebben.

De voorzitter geeft tevens een opsomming van de kernpunten uit de Code Tabaksblad waar KPN al aan voldoet, waarbij de volgende punten worden genoemd: de leden van de Raad van Bestuur mogen maximaal twee commissariaten bekleden, alle leden van de Raad van Commissarissen van KPN zijn onafhankelijk, de voorzitter van de Raad van Commissarissen is geen oud-bestuurder van de onderneming, drie leden van de Raad van Commissarissen zijn financieel expert, de leden van de Raad van Commissarissen bekleden maximaal vijf commissariaten, de zittingsduur van de leden van de Raad van Commissarissen is maximaal twaalf jaar, er bestaan drie kerncommissies waarbij elke commissie door een andere voorzitter wordt voorgezeten, KPN beschikt over een secretaris van de vennootschap, (de Chief Legal Officer, Dr. R. van Rooij) en het dividendbeleid alsmede het beloningsbeleid vormen elk een apart agenda-punt.

De voorzitter stelt dat de Code Tabaksblad pas zal ingaan op 1 januari 2005, maar dat KPN zich reeds nu gedraagt overeenkomstig de voorschriften van deze Code, onder andere op het gebied van de remuneratie van de Raad van Bestuur.

Daarnaast voldoet KPN in verband met de notering van KPN aan de beurs van New York aan diverse voorschriften van de Sarbanes-Oxley Act. In het kader van deze wet zijn de controle systemen van KPN geëvalueerd en heeft een aanscherping van het Audit Committee plaatsgevonden. Daarnaast zijn ingesteld een Disclosure Committee, een gedragscode financieel management en de eerder genoemde klokkenluidersregeling.

De heer Ruiter vraagt wat het woord remuneratie betekent.

De voorzitter antwoordt hierop dat dit begrip duidt op de beloning of bezoldiging, met inbegrip van de variabele bestanddelen en het deel van de beloning dat op het pensioen betrekking heeft.

De heer Leenaers deelt mede dat de VEB de Corporate Governance structuur van KPN heeft bestudeerd en op basis van ratings van de VEB aan KPN het cijfer 5,7 heeft toegekend. De reden voor dit lage cijfer is volgens de heer Leenaers de toepasselijkheid van een structuurregime bij KPN alsmede het feit dat KPN een grootaandeelhouder heeft met bijzondere rechten, namelijk de Staat met zijn "gouden aandeel". Ook geeft hij namens de VEB aan dat KPN beperkingen stelt aan het verlenen van volmachten voor het bijwonen van en stemmen tijdens algemene ledenvergaderingen. Hij stelt dat de VEB het niet juist acht dat KPN eerst zijn grootaandeelhouder heeft geconsulteerd alvorens de overige aandeelhouders te raadplegen.

De voorzitter weersprekt ten stelligste de door de heer Leenaers geschetste indruk dat de Nederlandse Staat een ongunstige invloed zou hebben op het beleid van KPN. Hij herhaalt dat KPN juist zeer tevreden is over de wijze waarop de Staat is omgegaan met het bijzonder aandeel. Hij zegt ervan overtuigd te zijn dat de aandeelhouders van KPN nooit enig nadeel hebben ondervonden als gevolg van de betrokkenheid van de Nederlandse Staat. Hij is van mening dat op zeer passende wijze is omgegaan met het bijzonder aandeel van de Staat en noemt deze rating van de VEB onbegrijpelijk.

De heer Leenaers geeft aan dat de VEB van mening is dat alle aandeelhouders te allen tijde over dezelfde informatie dienen te beschikken. Hij vindt het onacceptabel dat KPN voorafgaand aan de besluitvorming haar grootaandeelhouder heeft gepolst en stelt dat dit de reden is geweest dat de VEB haar rating neerwaarts heeft bijgesteld.

De voorzitter stelt dat er geen enkele aanleiding is te vrezen dat de Staat als grootaandeelhouder de hem toevertrouwde koersgevoelige informatie op enigerlei wijze zou gebruiken. Volgens de regelgeving van de AFM is dit ten strengste verboden. De voorzitter stelt dat KPN en de grootaandeelhouder zeer zorgvuldig met deze informatie zijn omgegaan, met strikte naleving van de regelgeving dienaangaande.

De secretaris stelt met verwijzing naar artikel 44 van de statuten dat er geen sprake is van enige beperking bij het verlenen van volmacht tot het bijwonen van de vergadering en het uitoefenen van het stemrecht daarin, anders dan de eis dat deze volmacht schriftelijk dient te zijn verleend.

De heer Leenaers stelt dat het antwoord van de secretaris op zich juist is, maar dat deze volmacht reeds een aantal dagen vóór de vergadering dient te zijn overlegd aan de vennootschap. Hij stelt dat zijn bezwaar met name op dit punt ziet.

De secretaris antwoordt hierop dat dit mede om logistieke redenen is. Hij licht toe dat op deze wijze vooraf een inschatting kan worden gemaakt van het aantal mensen dat de vergadering zal bijwonen. De secretaris geeft aan dat, mits de aandelen zijn aangemeld, aan iedere rechtsgeldig gevolmachtigde toegang tot de vergadering zal worden verleend.

De voorzitter stelt dat hij het zeer zou toejuichen als de structuurnet zou worden afgeschaft. Hij stelt dat afschaffing van het structuurregime in het belang zou zijn van alle aandeelhouders.

Voor KPN bestaat thans geen mogelijkheid om zich te ontdoen van het voor haar wettelijk geldende structuurregime.

De heer Russelman geeft aan dat de pensioenfondsen die hij vertegenwoordigt groot belang hechten aan een goede Corporate Governance aangezien een evenwichtige belangenbehartiging van alle bij de onderneming betrokkenen, uiteindelijk aandeelhouderswaarde oplevert. Hij toont begrip voor het feit dat nog niet alle reglementen en bepalingen van KPN in overeenstemming zijn met de voorschriften van de Code. Na bestudering van de website waarop alle bepalingen puntsgewijze aan bod komen, concludeert de heer Russelman dat KPN er blijk van geeft, de Code zeer serieus te nemen en bereid is de gewenste verantwoording af te leggen voor de gemaakte keuzes en het gevoerde beleid. Hij complimenteert KPN namens de fondsen die hij vertegenwoordigt voor de gedegen en positieve aanpak.

De voorzitter dankt de heer Russelman voor diens positieve woorden en geeft het woord aan de heer D. Jager, die een toelichting zal geven op het voorstel tot het vaststellen van het bezoldigingsbeleid.

6. Voorstel tot het vaststellen van het bezoldigingsbeleid

De heer Jager geeft aan dat het remuneratiebeleid over 2003 gedurende een maand op de website heeft gestaan. Daarnaast is een samenvatting van dit beleid opgenomen als onderdeel van de toelichting op de agenda van deze aandeelhoudersvergadering.

Hij licht toe dat de doelstellingen van het beloningsbeleid voor alle lagen in de onderneming van KPN gelijk zijn, te weten het aantrekken, motiveren en weten te behouden van de juiste mensen. Een andere belangrijke doelstelling is volgens de heer Jager om het beleid in overeenstemming te brengen met de eisen van de Code Tabaksblat. Hij legt uit dat de Remuneratie- en Nominatiecommissie aanbevelingen doet aan de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen neemt de uiteindelijke besluiten. Het beloningsbeleid voor de toekomstige jaren wordt vervolgens ter vaststelling voorgelegd aan de algemene vergadering van aandeelhouders. Binnen de beleidskaders wordt vervolgens per persoon een bedrag vastgesteld en toegekend op basis van de werkervaring, verantwoordelijkheden en prestaties van deze persoon.

De beloningsstructuur wordt vastgesteld op basis van uitkomsten uit onderzoek door externe specialisten van de relevante arbeidsmarkt van de betreffende onderneming. Hierbij wordt de Europese telecommunicatiesector of de IT sector bekeken, alsmede die van Nederlandse AEX fondsen, met uitzondering van de financiële instellingen. Het beleid van KPN is daarbij gericht op het mediaanniveau. Het mediaanniveau in Europa van de IT-sector en de telecommunicatiesector ligt momenteel zowel voor de basissalarissen als voor de bonussen duidelijk boven het niveau van KPN. Ook de beloningen bij de AEX-fondsen liggen op een lager niveau dan die van KPN. De heer Jager geeft aan dat KPN voornemens is om voor nieuwe leden van de Raad van Bestuur deze medianen als ijkpunt te nemen.

Ten aanzien van de basissalarissen van de leden van de Raad van Bestuur stelt de heer Jager dat er geen aanpassing heeft plaatsgevonden voor het jaar 2004. De korting van 15% die destijds was ingevoerd conform het sociaal akkoord van KPN voor 2002-2003, is teruggedraaid. De heer Jager geeft aan dat de basissalarissen onder het niveau van de mediaan van de genoemde vergelijkbare ondernemingen zullen liggen. Hij stelt dat naast het vaste salaris bonussen een belangrijke rol spelen bij KPN. Hij licht toe dat het voldoen aan de doelstellingen van het jaarplan, bij KPN ten eerste wordt aangemoedigd door middel van een toekenning van

bonussen. De heer Jager geeft aan dat er geen wijzigingen zijn aangebracht in de hoogte van of voorwaarden voor de bonus van de voorzitter van de Raad van Bestuur. Wel zijn de target bonussen van de leden van de Raad van Bestuur verlaagd van 100% tot 60% van het vaste salaris. De maximum bonus bij uitzonderlijke prestaties is teruggebracht van 150% naar 100% van het vaste salaris. De prestaties worden gemeten aan de hand van de volgende vooraf vastgestelde prestatiedoelstellingen: financiële resultaten, klanttevredenheid en het aantal nieuw geworven klanten. Uitbetaling van een eventuele bonus geschiedt naar rato van de behaalde resultaten, doch indien de prestaties niet uitkomen boven een bepaald minimum, zal uitbetaling van de bonus achterwege blijven. De hoogte van de bonus wordt begrensd door een vooraf vastgesteld maximumbedrag.

De aandelengerelateerde beloning sluit aan bij de belangen van grote pensioenfondsen en andere institutionele beleggers, die mogelijk in KPN zullen beleggen. Indien deze beleggers besluiten te gaan beleggen in KPN, zal dit gunstige gevolgen hebben voor de aandeelhouders. Hij legt uit dat de opties pas geldend kunnen worden gemaakt na verloop van drie jaar én indien en voorzover bepaalde prestaties worden gehaald. Dit plan eindigt na verloop van acht jaar. Hij geeft aan dat wordt gekeken naar de zogenoemde Total Shareholders Return (TSR): de waardestijging van het aandeel en de hoogte van het uitbetaalde dividend. Deze waarde wordt vergeleken met de situatie bij vergelijkbare ondernemingen in de telecommunicatiebranche. De totale waarde van dit optieplan bedraagt in principe 60% van het basissalaris. De heer Jager geeft aan dat KPN overweegt een prestatie gerelateerd aandelenplan in te voeren.

Een ander element van de remuneratie vormen de pensioenen. Hij stelt dat met de voorzitter van de Raad van Bestuur een geheel gefinancierde eindloonregeling na diens 65e levensjaar is overeengekomen. Hij geeft aan dat de leden van de Raad van Bestuur deels onder een middelloonregeling vallen en grotendeels onder een beschikbare premie regeling. Tot slot geeft hij aan dat de vertrekregelingen van bestuurders zijn aangepast conform de Code Tabaksblat: bij vertrek hebben bestuurders recht op eenmaal het basis jaarsalaris.

De benoemingen van het bestuur geschieden, conform de Code Tabaksblat, voor een periode van vier jaar. De heer Jager geeft aan dat de vaste bonus voor de voorzitter van de Raad van Bestuur is komen te vervallen.

De voorzitter stelt de aanwezigen in de gelegenheid tot het stellen van vragen en geeft het woord aan de heer A. ten Klooster uit Ede.

De heer Ten Klooster wil weten waarom de pensioenpremies van de verschillende bestuursleden procentueel zo uiteen lopen.

De voorzitter antwoordt hierop dat dit verschil gelegen is in de leeftijd van de bestuursleden en de lengte van ieders dienstverband. Slechts het pensioen van de voorzitter is geheel gefinancierd.

De heer Ten Klooster reageert hierop met de opmerking dat het arbeidsverleden van de bestuursleden toch niet zodanig slecht kan zijn geweest dat het pensioen door KPN nog diende te worden ingekocht door KPN.

De voorzitter zegt dat op basis van deze cijfers geen oordeel kan worden gegeven over de kwaliteiten van de bestuursleden. Hij stelt dat deze bedragen slechts te maken hebben met het verzorgingsniveau, op basis van het middelloon aangevuld met een beschikbaar premiestelsel.

De heer Ten Klooster informeert of dit neerkomt op een normale pensioenpremie van 55% per jaar.

De voorzitter antwoordt hierop dat dit in bepaalde gevallen zo hoog kan uitvallen.

De heer Leenaers merkt op dat het beloningsbeleid tot gevolg kan hebben dat bij uitzonderlijke prestaties tot een bedrag van 3,2 maal het basissalaris als bonus wordt uitgekeerd. Hij geeft aan dat de VEB op zich voorstander is van beloningen door middel van bonussen, maar dat deze bonussen in verhouding dienen te staan tot het vaste salaris. Hij geeft aan dat de VEB wenst aan te sluiten bij de door de Code Tabaksblad gehanteerde 50-50 verhouding.

Ten aanzien van de eventuele invoering van een aandelenplan stelt de heer Leenaers dat de VEB zich verzet tegen het verstrekken van gratis aandelen. Hij licht toe dat bij een constante of zelfs dalende beurskoers, de ontvangen aandelen nog steeds een waarde vertegenwoordigen. Hij stelt dat de VEB hier tegen is.

De heer Jager geeft aan dat het hier conditionele aandelen betreft, die slechts worden toegekend na drie jaar indien bepaalde doelstellingen zijn gerealiseerd. Hij legt uit dat dit een groot verschil is met het verleden, waarin de opties automatisch werden toegekend zonder dat hierbij enige prestatie-eis werd gesteld.

De heer Leenaers wil weten wat de positie van KPN is ten opzichte van de ondernemingen die in het vergelijkend onderzoek worden meegenomen. Hij stelt voor om deze zogenoemde peers in de toekomst in het jaarverslag te publiceren.

De heer Jager deelt mede dat dit reeds geschiedt. Hij geeft aan dat KPN als één van de laagste op deze lijst voorkomt. Hij legt uit dat KPN niet van plan is om lange termijn bonussen, aandelen of opties uit te geven. Hij bevestigt dat het mogelijk is dat de variabele beloning duidelijk meer dan de helft bedraagt (70 –80%) maar licht toe dat dit slechts het geval zal zijn indien is voldaan aan alle vooraf bepaalde doelstellingen.

De heer Heinemann wil weten waarom de opties van de optieregeling "at the money" worden toegekend aan de leden van de Raad van Bestuur en niet "out of the money". Hij stelt voor om aan alle medewerkers van KPN "out of the money" opties te geven. Hij meent dat dit een grote stimulans zou vormen voor alle werknemers.

De heer Jager antwoordt hierop dat reeds een aantal jaren alle personeelsleden in aanmerking komen voor opties.

De heer Scheepbouwer legt uit dat de keuze tussen "at the money" of "out of the money" wordt ingegeven om fiscale redenen, waarbij de werknemer deze keuze veelal zelf maakt.

De voorzitter stelt dat indien opties direct na de jaarvergadering worden verstrekt, deze op de dagkoers worden gewaardeerd. Hij legt uit dat hier de nodige fiscale restricties bestaan, waarbij geopteerd kan worden om het genoten fiscale voordeel achteraf te laten belasten. Bij uitoefening van de opties zal inkomstenbelasting dienen worden afgedragen over het genoten voordeel. Derhalve ligt in iedere optie een zekere drempelwaarde besloten.

De heer Heinemann stelt dat opties "out of the money" voordeliger zijn voor KPN. Hij vraagt op welk moment de achterliggende aandelen door KPN worden verworven.

De voorzitter antwoordt hierop dat de aandelen worden verworven op het moment dat de opties verleend worden. Ten aanzien van het toekennen van opties "out of the money" legt de voorzitter uit dat de afgelopen jaren geen gemakkelijke tijd voor KPN is geweest, hetgeen ook zijn uitwerking heeft gehad op de opties die aan de medewerkers zijn toegekend. Hij stelt dat KPN de fiscale behandeling van de opties reeds zo beperkend acht voor de medewerkers, dat het uitgangspunt is dat deze niet verder in hun vrijheid mogen worden beperkt.

De heer Desmet complimenteert de heer Jager met zijn verhaal. Wel noemt hij het spijtig dat de heer Jager in zijn betoog niet refereerde aan de lastige periode zoals deze werd ervaren door de werknemers. Hij geeft aan dat het goed zou zijn als Nederland de trend van Frankrijk zou volgen. Hij legt uit dat in Frankrijk het beloningsniveau van bestuurders aanzienlijk lager ligt dan in de rest van Europa. Hij weersprekt de stelling dat het bij lagere beloningen niet mogelijk zou zijn om de juiste mensen aan te trekken.

De voorzitter dankt de heer Desmet voor zijn raadgevingen. Hij benadrukt dat de werknemers, wier inzet en toewijding onmisbaar zijn voor KPN, zeker niet overgeslagen worden, aangezien 80% van de 6 miljoen opties die dit jaar beschikbaar worden gesteld, toekomen aan de medewerkers.

Hij neemt de opmerking om volgende keer minder over de beloning van de bestuurders te spreken en meer de beloning van de overige medewerkers aan bod te laten komen, ter harte.

De heer Moerman krijgt het woord en stelt verheugd te zijn over het feit dat KPN gekozen heeft voor de mediaan van de bestuurders in haar omgeving. Hij stelt ten aanzien van de pensioenbeloningen in het algemeen dat deze zeer hoog zijn bij diverse ondernemingen. Ter besparing op deze aanzienlijke kostenpost adviseert hij KPN om de pensioenproblematiek in de toekomst op een zuiver middelloonstelsel te baseren.

De voorzitter dankt de heer Moerman voor deze aanbeveling. Hij geeft aan dat het beleid hiervoor weliswaar reeds een aantal jaren geleden is vastgesteld, maar dat dit punt wel de voortdurende aandacht van KPN heeft. Hij geeft het woord aan de secretaris, die de stemming over agendapunt 6 zal leiden.

De secretaris stelt de aanwezigen in de gelegenheid tot het uitbrengen van stem ten aanzien van dit agendapunt. Na afloop van de stemming geeft hij aan dat 1.079.734.559 stemmen vóór het voorstel zijn uitgebracht, 3.148.026 stemmen tegen en 3.519.035 stemonthoudingen.

De voorzitter concludeert hierop dat het voorstel is aangenomen.

7. Jaarverslag en jaarrekening over het boekjaar 2004

a. Voorstel tot benoeming van de accountant

De voorzitter licht toe dat voorgesteld wordt om PricewaterhouseCoopers accountants N.V. opdracht te verlenen tot onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2004. Hij geeft aan dat de lead partner (de accountant die de jaarrekening controleert en de verklaring ondertekent) na afloop van deze vergadering zal worden opgevolgd door een accountant van hetzelfde kantoor, mits het voorstel door de algemene vergadering wordt aangenomen.

De heer Leenaers krijgt het woord en vraagt hoe lang de aanstellingsduur van de lead partner zal zijn.

De voorzitter antwoordt dat de huidige lead partner deze functie vijf jaar heeft bekleed.

De heer Leenaers geeft aan te zullen tegenstemmen. Hij voert hiertoe als reden aan de discussie over de jaarrekening waarover PricewaterhouseCoopers een goedkeurende verklaring afgaf, waar deze naar het oordeel van de VEB geen goedkeurende verklaring verdient.

De secretaris gaat over tot stemming ten aanzien van het voorstel tot herbenoeming van PWC als accountant van KPN. De secretaris maakt bekend dat 1.079.712.401 stemmen vóór zijn uitgebracht, 2.554.876 stemmen tegen en 4.134.343 stemonthoudingen.

De voorzitter constateert dat het voorstel is aangenomen.

b. Voorstel om het jaarverslag en de jaarrekening in de Engelse taal op te stellen.

De voorzitter licht toe het voorstel om het jaarverslag en de jaarrekening voortaan in de Engelse taal op te stellen, waarbij daarnaast een Nederlandse vertaling zal worden gepubliceerd. Hij geeft aan dat de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen van KPN van mening zijn dat dit de kwaliteit van de externe verslaglegging van KPN ten goede zal komen. Hij legt uit dat KPN sinds reeds langere tijd jaarlijks een verslag in de Engelse taal publiceert omwille van de notering van KPN aan de New York Stock Exchange. Tevens, zo stelt de voorzitter, beschikt KPN over belangrijke bedrijfsonderdelen in Duitsland en België, waardoor een substantieel deel van de financiële interne verslaggeving reeds in de Engelse taal geschiedt. Ook zijn de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen steeds meer internationaal van samenstelling, waardoor reeds nu de voertaal bij vergaderingen van de Raad van Commissarissen Engels is. De voorzitter geeft aan dat 80% van de aandelen in buitenlandse handen is. Daarnaast zijn twee leden van de Raad van Commissarissen de Nederlandse taal niet machtig, terwijl zij het jaarverslag dienen te tekenen in de juridisch geldende taal, in de huidige situatie derhalve het Nederlands. Ook met het oog op de zeer strenge regelgeving van de Sarbanes-Oxley Act zou het een goede zaak zijn om het jaarverslag in het Engels te publiceren.

De voorzitter legt uit dat er in de praktijk geen wijzigingen zullen zijn: de aandeelhoudersvergaderingen zullen in de Nederlandse taal worden gehouden en de aandeelhouders zullen het jaarverslag in het Nederlands blijven ontvangen. Het enige verschil zal zijn dat het Engelse document juridisch-technisch het geldende zal zijn.

Mevrouw A. Schuurman krijgt het woord en vraagt hoe het mogelijk is dat 80% van de aandelen in buitenlandse handen zijn terwijl 19,8% van het aantal aandelen door de Nederlandse Staat wordt gehouden.

De voorzitter geeft aan zich te hebben versproken en stelt dat dit percentage aandelen dat in buitenlandse handen is, circa 80% van de aandelen exclusief het belang van de Staat der Nederlanden is. (*Noot: dat is circa 64% van alle aandelen*).

De heer Desmet krijgt het woord en geeft aan tegen het voorstel te zijn. Hij stelt te willen vasthouden aan de Nederlandse wortels van KPN.

De heer Ruiter krijgt het woord en vraagt zich af of het jaarverslag hierdoor tweemaal zo zwaar zal worden. Hij raadt KPN aan om het jaarverslag voor de Duitse markt in het Nederlands uit te geven, gezien het grote aantal Duitsers dat volgens hem de Nederlandse taal machtig is.

De voorzitter bedankt de heer Ruiter voor zijn suggestie. Hij stelt dat het jaarverslag in dezelfde vorm zal worden uitgebracht. Hij herhaalt zijn opmerking dat het enige verschil is dat de Engelse tekst juridisch-technisch als de geldende tekst zal worden beschouwd.

De heer W.J. Stam stelt voor om het jaarverslag in gecombineerde vorm op te stellen, waarbij de toelichtende teksten bij de cijfers zowel in het Nederlands als in het Engels worden afgedrukt.

De voorzitter dankt de heer Stam hartelijk voor deze milieubewuste suggestie.

De heer Ten Klooster zegt zich te willen aansluiten bij de heer Ruiter en stelt voor om de bestuursleden die de Nederlandse taal niet machtig zijn, een inburgeringscursus te laten volgen om Nederlands te leren. Hij geeft aan tegen het voorstel te zijn.

De secretaris gaat over tot stemming ten aanzien van dit punt. Na afloop van de stemming deelt hij mede dat 1.081.216.280 stemmen vóór het voorstel zijn uitgebracht, 2.317.657 stemmen tegen en 2.867.683 stemonthoudingen.

De voorzitter constateert dat het voorstel is aangenomen.

8. Samenstelling van de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur

a. Gelegenheid tot het doen van aanbevelingen voor benoeming tot lid van de Raad van Commissarissen

De voorzitter deelt mede dat de heer Eustace aftreedt nu diens zittingstermijn van vier jaar is verstreken. Hij stelt dat de heer Eustace heeft aangegeven beschikbaar te zijn voor herbenoeming. De voorzitter stelt de aanwezigen in de gelegenheid om een aanbeveling te doen. Nu geen van de aanwezigen aangeeft gebruik te willen maken van deze mogelijkheid, concludeert hij dat er geen aanbevelingen zijn gedaan.

b. Gelegenheid tot het maken van bezwaar tegen de voorgestelde benoeming

De voorzitter geeft aan dat het voorstel van de Raad van Commissarissen tot herbenoeming van de heer Eustace, wordt gesteund door de Raad van Bestuur. De Centrale Ondernemingsraad van KPN heeft aangegeven geen bezwaar te hebben tegen de voorgenomen benoeming. De gegevens zoals bedoeld in artikel 142, lid 3 van boek 2 van het BW zijn in opgenomen in de toelichting bij de agenda.

De voorzitter stelt de aanwezigen in de gelegenheid tot het maken van bezwaar tegen het voornemen van de Raad om de heer Eustace te herbenoemen. Hij geeft aan kennis te hebben genomen van de opmerkingen van de VEB via de Stichting Communicatiekanaal Aandeelhouders.

De heer Leenaers vult hierop aan dat de VEB onlangs in het kader van de herbenoeming van de heer Eustace enkele kanttekeningen heeft geplaatst. Deze kanttekeningen hingen samen met het feit dat de heer Eustace ook in het jaar 2000 lid van de Raad van Commissarissen was. Uit dien hoofde was hij medeverantwoordelijk voor de destijds opgestelde jaarrekening en het besluit om te investeren in UMTS-licenties. De heer Leenaers stelt dat ondanks deze bezwaren de VEB vertrouwen heeft in de heer Eustace. Namens de VEB spreekt de heer Leenaers de wens uit dat de heer Eustace ook in de toekomst bij grote uitgaven krachtig toezicht zal blijven uitoefenen en de kosten goed in de gaten zal blijven houden. De heer Leenaers wil weten wat er gebeurt indien er geen steun voor dit voorstel zal zijn.

De voorzitter stelt dat de Raad van Commissarissen de verdiensten van de heer Eustace zeer op prijs stelt. Hij stelt dat de heer Eustace in het verleden een zeer kritische houding heeft aangenomen. De voorzitter is van mening dat het slecht zou zijn voor KPN als de Raad het zonder de heer Eustace zou moeten stellen.

De secretaris licht toe dat in dat geval de ondernemingskamer in een procedure zal dienen te oordelen over de gegrondheid van het bezwaar van de algemene vergadering. Bezwaar kan slechts worden aangetekend op basis van een aantal limitatief opgesomde gronden. De secretaris stelt dat nu op geen van deze gronden een beroep is gedaan, hij verwacht dat in dat geval de ondernemingskamer het bezwaar ongegrond zal achten.

De secretaris gaat vervolgens over tot het houden van de stemming. Na afloop van de stemming maakt hij bekend dat 1.081.345.401 stemmen vóór zijn uitgebracht, 1.779.430 stemmen tegen en 3.276.789 stemonthoudingen.

De voorzitter constateert dat het voorstel is aangenomen. Hij toont zich verheugd over de uitslag van de stemming.

c. Mededeling over vacatures die bij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2005 zullen ontstaan

De voorzitter deelt ter kennisgeving mede dat tijdens de jaarvergadering van 2005 mevrouw M.E. van Lier Lels en de voorzitter zelf na een zittingstermijn van vier jaar zullen aftreden.

d. Benoeming van een nieuw lid van de Raad van Bestuur

De voorzitter geeft aan dat de heer L. Roobol omwille van gezondheidsredenen zijn functie als lid van de Raad van Bestuur heeft moeten neerleggen. De voorzitter geeft aan dit terugtreden ten eerste te betreuren.

Hij stelt dat de heer Blok sindsdien de taken van de heer Roobol heeft waargenomen. De voorzitter deelt namens de Raad van Commissarissen aan de algemene vergadering van aandeelhouders mede, dat de heer Blok per het moment van sluiting van de vergadering wordt benoemd tot lid van de Raad van Bestuur van KPN.

Voorts geeft hij aan dat de heer Henderson zal worden opgevolgd door de heer M.H.M. Smits, die uiterlijk op 1 september zal toetreden tot de Raad van Bestuur. Vervolgens toont de voorzitter een overzicht van de beloning van respectievelijk de heer Blok en de heer Smits (Bijlage).

De heer Leenaers krijgt het woord en merkt op dat de heer Blok lid is geweest van de Raad van Commissarissen van KPNQwest. Hij wil weten wat de overwegingen zijn geweest om de heer Blok voor te dragen als lid van de Raad van Bestuur gezien de rol die deze gespeeld heeft bij

KPNQwest. Ten aanzien van de aankondiging van de benoeming van de heer Smits als lid van de Raad van Bestuur merkt de heer Leenaers op dat hij dit enigszins prematuur acht aangezien de heer Smits nog de nodige werkzaamheden zal moeten verrichten bij Vendex KBB.

De heer Scheepbouwer antwoordt dat de heer Blok gedurende één jaar en drie maanden vanaf de beursgang van KPNQwest als commissaris bij deze onderneming betrokken is geweest. De heer Scheepbouwer geeft aan dat de heer Blok niet kan worden verweten dat KPNQwest enkele jaren nadien in lastig vaarwater is geraakt.

Ten aanzien van de benoeming van de heer Smits geeft hij aan dat de heer Smits pas zodra hij fulltime beschikbaar is en uiterlijk per 1 september zal toetreden tot de Raad van Bestuur.

De heer Ten Klooster wil weten wat dient te worden verstaan onder het begrip "beschikbare premie".

De voorzitter geeft aan dat bij beschikbare premie de premie wordt vastgesteld op basis van een bepaald verzorgingsniveau.

De heer Ten Klooster vraagt of dit bedrag kan neerkomen op 55% van het salaris, zoals bij de heer Henderson werd voorgerekend.

De voorzitter antwoordt dat op vergelijkbare wijze een dergelijke berekening zal kunnen worden gemaakt. Hij stelt dat de uitkomst van de berekening bij de heer Blok lager zal uitvallen dan bij de heer Henderson aangezien eerstgenoemde reeds vele jaren in dienst is bij KPN en aanzienlijk jonger is dan de heer Henderson.

De heer A. Schuller geeft aan niet te begrijpen dat ondanks het feit dat de heer Blok reeds 22 jaar bij KPN heeft gewerkt de heer Blok EUR 20.000 minder zal ontvangen dan de heer Smits.

De voorzitter geeft aan dat dit te maken heeft met het feit dat de spreekwoordelijke vijver met beschikbare en geschikte CFO's zeer klein is. De voorzitter legt uit dat met het aantrekken van een goede CFO om die reden meer inspanningen en kosten gemoeid zijn dan voor andere functionarissen.

9. Verrijking en uitgifte van aandelen, alsmede het beperken of uitsluiten van het voorkeursrecht.

a. Voorstel tot verlenen van machtiging aan de Raad van Bestuur tot het verkrijgen van eigen aandelen door de vennootschap

De voorzitter geeft aan dat op basis van de artikelen 15 en 56 van de statuten wordt voorgesteld om de machtiging van de Raad van Bestuur tot het verkrijgen van eigen aandelen, te verlengen voor een periode van 18 maanden, eindigend op 15 oktober 2005 en tot een maximum als door de wet is toegelaten. Voor wat betreft de verkrijging van gewone aandelen geldt een prijs van ten minste EUR 0,01 en ten hoogste de beurskoers vermeerderd met 10%. Voor wat betreft de verkrijging van het bijzonder aandeel geldt een prijs gelijk aan de nominale waarde van dat aandeel. De beurskoers wordt gedefinieerd als de gemiddelde slotkoers volgens de Officiële Prijscourant van Euronext Amsterdam N.V. over de vijf aan de dag van

verkrijging voorafgaande beursdagen. De voorzitter stelt de aanwezigen in de gelegenheid tot het stellen van vragen.

De heer A.A. Beeker uit Badhoevedorp zou het zijns inziens zeer grote aantal uitstaande aandelen KPN graag verkleind willen zien. Hij wil weten of het mogelijk is het voorstel te verhogen tot het statutair toegestane percentage van 10% in plaats van de voorgestelde 3%.

De heer Scheepbouwer antwoordt hierop dat van tijd tot tijd zal worden bekeken of de kasstroom toereikend is om meer aandelen in te kopen. Op de korte termijn zal het kasgeld voornamelijk worden aangewend voor aflossingen en uitkeringen van dividend en interim-dividend. Hij stelt dat de inkoop van aandelen hoge prioriteit heeft en geeft aan dat KPN er naar streeft om zo min mogelijk kasgeld op de rekening te hebben staan.

De secretaris brengt dit voorstel in stemming. Na afloop van de stemming deelt hij mede dat 1.081.882.088 stemmen vóór zijn uitgebracht, 522.497 stemmen tegen en 3.997.035 stemonthoudingen.

De voorzitter constateert hierop dat het voorstel is aangenomen.

b. Voorstel tot het aanwijzen van de Raad van Bestuur als bevoegd orgaan tot uitgifte van aandelen

De voorzitter licht toe dat de aanwijzing van de Raad van Bestuur als bevoegd orgaan tot uitgifte van aandelen, geschiedt voor een periode van 18 maanden en mede inhoudt het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen (toekennen van opties). Voorgesteld wordt om de aanwijzing van de Raad van Bestuur als bevoegd orgaan tot uitgifte van aandelen en het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen te verlengen voor een periode van 18 maanden, eindigend op 15 oktober 2005. Overeenkomstig de huidige best practice inzake corporate governance zal de bevoegdheid van de Raad van Bestuur beperkt zijn tot 10% van het geplaatste aandelenkapitaal op het moment van uitgifte, vermeerderd met 10% indien de uitgifte plaatsvindt in het kader van een fusie of overname, met dien verstande dat de bevoegdheid steeds betreft alle niet geplaatste preferente aandelen B van het maatschappelijk kapitaal. De voorzitter voegt hier aan toe dat de Raad van Bestuur de emissiebevoegdheid slechts zal gebruiken indien dit in het belang van KPN is, waarbij terdege rekening zal worden gehouden met de zwaarwegende belangen van de aandeelhouders.

De secretaris brengt dit voorstel in stemming. Na afloop van de stemming deelt de secretaris mede dat 904.885.724 stemmen vóór zijn uitgebracht, 177.435.138 stemmen tegen en 4.080.758 stemonthoudingen.

De voorzitter constateert dat het voorstel is aangenomen.

c. Voorstel tot het aanwijzen van de Raad van Bestuur als bevoegd orgaan tot het beperken of uitsluiten van het voorkeursrecht

De voorzitter stelt aan de orde het voorstel om de aanwijzing van de Raad van Bestuur als orgaan dat bevoegd is het voorkeursrecht van aandeelhouders bij uitgifte van gewone aandelen te beperken of uit te sluiten, te verlengen voor een periode van 18 maanden, eindigend op 15 oktober 2005. Deze bevoegdheid zal eveneens zijn beperkt tot 10% van het geplaatste aande-

lenkapitaal, vermeerderd met 10% indien de uitgifte plaatsvindt in het kader van een fusie of overname. Hij stelt dat dit besluit slechts kan worden genomen bij gekwalificeerde meerderheid van stemmen.

De secretaris brengt dit voorstel in stemming. Na afloop van de stemming geeft hij aan dat 892.716.851 stemmen vóór zijn uitgebracht, 190.475.236 stemmen tegen en 3.209.533 stemonthoudingen.

De voorzitter constateert dat het voorstel is aangenomen.

10. Voorstel tot kapitaalvermindering door intrekking van eigen aandelen

De voorzitter geeft aan dat wordt voorgesteld dat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders besluit tot vermindering van het geplaatste kapitaal door intrekking van eigen aandelen met ten hoogste een zodanig aantal als door de vennootschap zal zijn ingekocht. Het op grond van dit besluit in te trekken aantal aandelen zal worden vastgesteld door de Raad van Bestuur en is beperkt tot een maximum van 10% van het geplaatste kapitaal, zoals dit blijkt uit de jaarrekening 2003. Het bedrag van de kapitaalvermindering zal telkenmale blijken uit het daartoe strekkende besluit van de Raad van Bestuur dat wordt gedeponeerd bij het Handelsregister. Voor het overige zal de kapitaalvermindering geschieden met inachtneming van de daarvoor geldende regelgeving in de wet en de statuten. De voorzitter legt uit dat ook voor dit voorstel een gekwalificeerde meerderheid vereist is.

De secretaris gaat over tot het houden van de stemming. Na afloop van de stemming deelt hij mede dat 1.082.959.697 stemmen vóór zijn uitgebracht, 489.934 stemmen tegen en 2.951.989 stemonthoudingen.

De voorzitter constateert dat het voorstel is aangenomen.

11. Rondvraag en sluiting

De heer Van Nijen komt terug op de eerder door hem gestelde vraag over de subsidie van de Franse regering. Hij verduidelijkt dat zijn vraag betrekking had op de UMTS-frequenties. Hij stelt dat nu KPN in Nederland hier veel geld voor heeft betaald aan de Nederlandse regering, KPN recht heeft om een deel hiervan terug te vorderen.

Ten aanzien van de ontvangst voor aanvang van de vergadering stelt hij voor om de catering tijdens de volgende vergadering uit te breiden ten behoeve van de aandeelhouders die een lange reis hebben moeten maken om bij de vergadering aanwezig te kunnen zijn.

De voorzitter antwoordt dat hij de vraag van de heer Van Nijen anders had begrepen. Hij legt uit dat de situatie in Frankrijk afwijkt van die in Nederland, aangezien de Fransen de veiling op een bepaald moment hebben teruggedraaid, waarna vervolgens een systeem is ingevoerd met heffing over het gebruik. De voorzitter geeft aan dat KPN dit systeem ook had gewild, met name in Duitsland. Hij stelt dat in Nederland dit niet gebeurd is en dat geen restitutie van de betalingen zal plaatsvinden.

Hij geeft aan dat de opmerking over de ontvangst zal worden meegenomen voor de volgende vergadering.

De heer C.P.V. Martens uit Castricum zegt dat hij dit tijdens de vorige vergadering ook heeft opgemerkt en dat toen ook een dergelijke toezegging is gedaan maar dat er blijkbaar weinig is verbeterd sindsdien. Hij wenst zijn opmerkingen in de notulen opgenomen te zien.

De heer F.A. Folkersma uit 's-Gravenhage stelt voor om het jaarverslag voortaan in een envelop te verzenden en niet verpakt in karton. Hij informeert of het mogelijk is om voortaan aan te geven in welke taal men het jaarverslag wenst te ontvangen.

De voorzitter bevestigt deze keuzemogelijkheid.

De heer Folkersma memoreert aan een kritische opmerking die hij twee jaar geleden tijdens de algemene vergadering maakte. Hij geeft aan dat de situatie nu geheel ten goede is gekeerd en complimenteert KPN met het behalen van het huidige resultaat.

De heer Stam merkt op dat het jaarverslag beter in plastic verpakt kan worden.

De heer Desmet uit nogmaals zijn misnoegen over het feit dat de heer Blok, ofschoon nog niet in functie getreden, reeds aan de tafel heeft plaatsgenomen. Hij beschuldigt de secretaris van het geven van een stemadvies ten aanzien van de herbenoeming van de heer Eustace.

De voorzitter geeft aan dat de benoeming van de heer Blok pas na sluiting van de vergadering zal ingaan. Hij legt uit dat de Raad desondanks ervoor heeft gekozen om de heer Blok achter de tafel plaats te laten nemen, aangezien er doorgaans veel vragen gesteld worden over de divisie Vast en de heer Blok de aangewezen persoon is om deze vragen te beantwoorden.

De secretaris weerlegt de beschuldiging van de heer Desmet met de opmerking dat de vergadering reeds indirect te kennen had gegeven te zullen instemmen met de voorgestelde herbenoeming. Aangezien geen van de aanwezige aandeelhouders gebruik wenste maken van de mogelijkheid om bezwaren te uiten, was het duidelijk dat er onder de algemene vergadering geen grote bezwaren bestonden tegen de voorgenomen herbenoeming. Hij stelt dat deze constatering van de voorzitter nog slechts behoefde te worden bevestigd aan de hand van een officiële stemmingsuitslag.

De heer J.G.J. Wortelboer krijgt het woord en maakt van de gelegenheid gebruik om de heer Henderson hartelijk te bedanken voor de door hem geleverde inspanningen en behaalde resultaten. Daarnaast wenst hij de heer Smits alvast het allerbeste toe voor de toekomst.

De voorzitter stelt vervolgens vast dat geen van de aanwezigen meer het woord wenst te krijgen. De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun aanwezigheid en inbreng en sluit de Algemene Vergadering van Aandeelhouders om circa 18.30 uur.

Voorzitter: drs. A.H.J. Risseeuw

Secretaris: mr G.W.Ch. Visser